

מדינת ישראל
משרד הרווחה והשירותים החברתיים
לשכת השר

הלב פתוח לרווחה

י"ח טבת תשע"ו
30 דצמבר 2015
2015-0041-1140

לכבוד
ח"כ אלי אלאוף
יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת
כנסת ישראל

אדוני היו"ר,

הנדון: תקנות הביטוח הלאומי (דמי קבורה) (תיקון לוח א'), (הוראת שעה) התשע"ו-2015
תקנות הביטוח הלאומי (דמי קבורה) (תיקון תקנה 9), (הוראת שעה) התשע"ו-2015

בהתאם להוראות סעיף 266 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה- 1995 אבקש להביא לדיון ולאישור ועדת העבודה והרווחה שבראשותך את התקנות שבנדון.

המדובר בהארכת הוראת שעה של תקנות הביטוח הלאומי (הוראת שעה) התשע"ג 2013 וכן תקנות הביטוח הלאומי (הוראת שעה) התשע"ג – 2012, אשר בתורן מתקנות את הוראות תקנות הביטוח הלאומי (דמי קבורה), התשל"ו – 1976 (להלן – התקנות), כמפורט להלן:

1. הוראות סעיף 266 בחוק קובעות כי המוסד ישלם דמי קבורה לגוף שעסק בקבורת המת. דמי הקבורה נועדו, בעיקרם, לכיסוי הוצאות יום הקבורה, ביום שבו נערכה לוויית הנפטר ומשכך, מכסה הגמלה הוצאות כגון: הובלת הנפטר (ביום הלוויה), חפירת הקבר וכיסויו, טהרה, תכריכים וכיו"ב. תשלום דמי הקבורה אינו אמור לשמש לרכישת קרקעות או לפיתוחן ואחזקתן.

ראוי לציין כי כנגד תשלום דמי הקבורה המוסד לביטוח לאומי אינו גובה דמי ביטוח, והוצאות הענף "מגולגלות" על פרק ביטוח זקנה ושארים.

2. גובה דמי הקבורה נקבע בתקנות הביטוח הלאומי (דמי קבורה). בתקנות אלו נקבעו גם התנאים לגביית תשלומים ע"י חברות הקבורה מעבר לתשלום דמי הקבורה מאת המוסד, וכן השפעתה של גבייה כאמור על התשלומים שמעביר המוסד לחברות הקבורה.

תקנה 9 בתקנות קובעת כי אם מספר הנפטרים שהובאו לקבורה תמורת תשלום נוסף עולה על 35% מכלל הנפטרים שהובאו לקבורה בתקופה הנתונה, תבוצע הפחתה מדורגת של תשלום דמי הקבורה המשולם ע"י המוסד.

הלב פתוח לרווחה

מדינת ישראל משרד הרווחה והשירותים החברתיים לשכת השר

3. נושא תשלום דמי הקבורה והפחתות שלפי תקנה 9 נבחן בפני בג"צ במסגרת מספר עתירות שהוגשו על ידי חברות הקדישא, וכתוצאה מהתדיינויות אלו נקבע שיעור ההפחתות.

בשנת 2011 הוגשה עתירה נוספת של חברות הקדישא [בג"ץ 641/11]. בעתירה זו טענו חברות הקדישא כי קיזוז דמי הקבורה, כאמור בתקנה 9 לתקנות, מחטיא את האינטרס הכולל לעידוד קבורה רוויה ושינוי דפוסי הקבורה לצורך ניצול יעיל של הקרקעות, ומביא למצב בו "נקנסת" החברה הקוברת בגין מכירת חלקות קבורה רוויה בחיים.

בדיונים שהתקיימו בהשתתפות משרד הרווחה, נציגי המוסד, נציגי החברות ומשרד המשפטים סוכם כי יש לתמוך במדיניות העידוד של קבורה רוויה. לאור מחלוקת בעניין זהות הגוף שעליו לממן תמיכה זו, בסוף שנת 2012 הוחלט לתקן את תקנה 9 כהוראת שעה, כך שמנגנון ההפחתה לא הוחל על תשלומים נוספים שגבתה החברה בגין קבורה רוויה וקבורה זוגית ונפטרים אלו לא הובאו בחישוב כלל הנפטרים שהובאו לקבורה בתשלום, והכל בעד קבורות שנערכו בשנים 2012 עד 2014 בלבד.

4. כיום, לאור תוצאות בדיקה כלכלית וסקר שבוצע בקרב המשפחות לבחינת השפעת הקבורה הרוויה והמשפחתית, נדרשת תקופת בחינה נוספת של השפעת הקבורה בתשלום בקבורה רוויה. לפיכך, מוצע עתה כי הסדר זה יחול כהוראת שעה לתקופה של שנתיים נוספות, בעד קבורות שיערכו בשנים 2015 עד 2016.

5. בהקשר זה חשוב לציין כי במהלך השנים שחלפו התגלו עיוותים נוספים במערך התשלומים של דמי הקבורה, עיוותים שהובילו לכך שנגד המוסד הוצא צו על תנאי, במסגרת עתירה נוספת בבג"צ, אשר נגעה לדמי קבורה בקיבוצים [בג"צ 10357/04 נחשולים נ. שר הרווחה].

בעקבות כך נערכה בדיקה חדשה של יועץ כלכלי חיצוני חדש (חברת מרטנס הופמן). בהתאם לתוצאות הבדיקה עלה כי הסכומים המשתלמים לחברות הקבורה הקטנות [קרי קיבוצים, מושבים ומועצות, הנמנים על הקבוצה הרביעית והחמישית בסיווג החברות בלוח א' לתקנות] אינם מכסים את העלויות של יום הקבורה בעוד שהתשלומים המשתלמים לחברות הקבורה הגדולות [קרי חברות הקבורה הפועלות בערים ובעיריות, הנמנות בקבוצה הראשונה עד השלישית בסיווג החברות בלוח א' לתקנות] הינם גבוהים מהעלויות שהוציאו בפועל בגין יום הקבורה.

מדינת ישראל
משרד הרווחה והשירותים החברתיים
לשכת השר

הלב פתוח לרווחה

6. לאור העתירה בעניין נחשולים, החליטו מנהלת ומועצת המוסד, להעלות את סכומי דמי הקבורה המשולמים לחברות הקבורה הקטנות בהוראת שעה, ומשכך, תוקנו התעריפים הקבועים בהוראות שעה כך שהתעריפים הנוגעים לחברות הקטנות הוגדלו בהתאם לגודל החברה וגיל הנפטר. הוראת השעה האחרונה בעניין הסתיימה זה מכבר [בחודש 07/2013], ועתה מוצע להאריך את הוראת השעה בשלוש שנים נוספות, עד סוף שנת 2017.

[יוער כי המוסד ניסה להביא לתיקון כולל של התעריפים בהתאם להמלצות היועץ החיצוני, באופן שמשווה התעריפים לכלל החברות. דא עקא, שקידום תיקון זה לא צלח].

7. בשולי הדברים יוער כי מטרתה העיקרית של תקנה 9 ומנגנון ההפחתה הקבוע בה הינו לעודד את החברות להימנע מגביית כסף בגין קבורה. לאור העובדה כי מרבית הקבורה בחברות הגדולות נעשית בקבורה רוויה יש לבחון אם התיקון מוצע אמנם מתיישב עם מטרה זו ומכאן הצורך בתיקון כהוראת שעה ולא באורח קבוע.

עוד יצוין כי נכון להתייחס לכל משטר התשלומים במאוחד, ולא לנתק היבט אחד של התשלום [שיטת ההתחשבות], מהיבט אחר [התעריף] שכן משמעות הדבר הינו הגדלת העיוות והפער בין החברות הגדולות לקטנות.

אודה לך אם תעמיד תקנות אלה לדיון ולאישור ועדת העבודה והרווחה שבראשותך.

בברכה,

ח"כ חיים כץ
שר הרווחה והשירותים החברתיים

הלב פתוח לרווחה

מדינת ישראל
משרד הרווחה והשירותים החברתיים
לשכת השר

תקנות הביטוח הלאומי (דמי קבורה)(הוראת שעה), התשע"ו-2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 266 ו-400 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹ (להלן- החוק), בהתייעצות עם מועצת המוסד לפי סעיף 12 לחוק, בהתייעצות עם השר לשירותי דת² ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הוראת שעה 1. בתקופה שמיום כ"ג בתמוז התשע"ג (1 ביולי 2013) עד יום י"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2017) יראו כאילו בתוספת לתקנות הביטוח הלאומי (דמי קבורה) התשל"ו-1976 (להלן – התקנות העיקריות),³ בלוח א', במקום טורים 4 ו-5 בא :

חברות אחרות

- 1. נפטר – שמלאו לו 10 שנים 4,267
- 2. נפטר – שמלאו לו חודש אך טרם מלאו לו 10 שנים 2,134
- 3. נפטר שטרם מלא לו חודש "853

- 2. עדכון סכומים הסכומים הנקובים בתקנה 1 לתקנות אלה יעודכנו לגבי השנים 2014 ועד 2017, לפי המנגנון הקבוע בתקנה 8 לתקנות העיקריות.
- 3. תקנות אלה יחולו על דמי קבורה המשתלמים בעד התקופה הקבועה בתקנה 1 לתקנות אלה.

התשע"ו _____
(_____ 2015)
(חמ 690-3)

חיים כץ

שר הרווחה והשירותים החברתיים

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210, ס"ח התשס"ג, עמ' 386, ס"ח תש"ס, עמ' 268
² י"פ התשס"ח, עמ' 1820
³ ק"ית התשל"ז, עמ' 2674; התשע"ג, עמ' 244

הלב פתוח לרווחה

מדינת ישראל
משרד הרווחה והשירותים החברתיים
לשכת השר

תקנות הביטוח הלאומי (דמי קבורה)(הוראת שעה), התשע"ו-2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 266 ו-400 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995⁴ (להלן - החוק), בהתייעצות עם מועצת המוסד לפי סעיף 12 לחוק, בהתייעצות עם השר לשירותי דת⁵ ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

תיקון תקנה 9 .1 בתקנה 9(א) לתקנות הביטוח הלאומי (דמי קבורה) התשל"ו-1976⁶ -

(1) ברישה, אחרי "לפי תקנה 3" יבוא "למעט נפטרים כאמור שהובאו לקבורה רוויה וקבורה זוגית תמורת תשלום כאמור";

(2) אחרי פסקה (3) יבוא :

"לענין תקנה זו, "קבורה רוויה" ו"קבורה זוגית" - כהגדרתן בסעיפים 14א(ה) ו- (ו) לחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א-1971⁷."

תחולה .2 תקנה 1 לתקנות אלה תחול לגבי חישוב של שיעור מופחת לדמי קבורה, בעד קבורות שנערכו בשנים 2015 עד 2016.

_____ התשע"ו

(_____ 2015)

(חמ 690-3)

_____ חיים כץ

שר הרווחה והשירותים החברתיים

⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210, ס"ח התשס"ג, עמ' 386, ס"ח תש"ס, עמ' 268

⁵ י"פ התשס"ח, עמ' 1820

⁶ ק"ת התשל"ו, עמ' 2674, התשע"ג עמ' 896

⁷ ס"ח התשל"א, עמ' 130